

Birileri 'arkadan itti' Bolu'da seruma 12 milyon dolar yatırdı

STANBUL Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği'nin (IDDMİB) "İhracatın Metalik Yıldızları" ödül töreninde Ekonomi Bakan Yardımcısı **Fatih Metin** ile fabrikası gezisi planını paylaştı.

- **ISO Meclis Üyesi Nurettin Çetinkaya'nın Bolu Organize Sanayi Bölgesi'ndeki serum fabrikasına gideceğiz.**

Bolu'da olan **Metin**, **ISO**'dan bir grubun memleketine gitmesine memnun oldu.

- **Aynı gün ben de orada olacağım.**

Bahçivan ve **Metin**, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı **Mehmet Büyükelçi**, Başkanvekili **Tahsin Öztiryaki**, IDDMİB Başkanı **Rıdvan Mertöz**, **ISO** Başkanı Yardımcısı **İrfan Özhamarathı**, İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanvekili **Dursun Topçu**'nun bulunduğu masada buna döndü.

- **Siz de bizimle Bolu'ya gelin.**

Bahçivan, **Özhamarathı**, **ISO** Başkanı Yardımcısı **Adnan Dalgakıran**, Yönetim Kurulu Üyeleri **Aydın Aslanoğlu**, **Bekir Yelken**, **Nahit Kemalbay**, **Nurhan Kaya**, **ISO** Meclis Divan Üyesi **Kemal Akar**, Disiplin Kurulu Başkanı **Hasan Hüseyin Bayram**'ın yer aldığı bir ekip ile Bolu'ya gittik.

Önce Bolu Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Türker Ateş**, Başkan Yardımcıları **Lebibe Özçağlar** ve **Mustafa Özkoparan**'ın ev sahipliğinde Ekonomi Bakan Yardımcısı **Metin** ile buluştuk.

Ateş ve **Metin** den Bolu'yu, kentin potansiyelini dinledik.

Daha sonra İstanbul Yeni-bosna'daki Çetinkaya Nakış'ın kurucusu **Nurettin Çetinkaya**'nın serum fabrikasına geçtik.

Çetinkaya, 5 yıl önce hiç bilmediği bu sektöre tesadüfen girdiğini belirtti.

- **Yatırım için farklı bir alan araştırırken, birileri vesile oldu. Kendimi Bolu'da**

VAHAP MUNYAR İLE İŞİN SÖZÜ

vmmunyar@hurriyet.com.tr

serum fabrikası yatırım yaparken buldum. 12 milyon dolar yatırım yaptım. 2 yıldır 20-25 milyon ünite kapasite ile faaliyetimizi sürdürüyoruz.

Carosunu merak ettim, paylaştı:

- **2016 ciromuz 30 milyon liraydı. Yüzde 40'ı Suriye, Irak ve Libya'ya ihracatla sağlandı.**

ISO daki arkadaşları sordu:

- **Bu yatırımdan memnun musun?**

Gülümsedi:

- **Bazen beni arkadan kim itti diye düşünüyorum. Sonuçta Türkiye'de serum üretimi yapan 5 fabrikadan biriyiz.**

Ardından ekledi:

- **Bu işe daha genç yaşlarda girmek varmış.**

Serumda yerlilik oranını sordum, yanıtladı:

- **Su dışında herşey ithal...**

Torbasi, plastik aparatları hep ithal. Şimdi aparatları yerli üretirmek için çözüm ortağı arıyoruz.

Erdal Bahçivan, fabrika turuna nektarı koydu:

- **Allah utandırmasın...**

Çetinkaya İlaç'ın en büyük alıcısı SGK olmuş ama ihracata yüklenip, kendi özelinde cari açığı kapatmaya hedefe koymuş...

Bolu, çevre şüphesi yaratacak sanayi yatırımı istemiyor

EKONOMİ Bakan Yardımcısı **Fatih Metin**, memleketini şöyle tanımladı:

- **Bolu, Türkiye'nin incisi. Refah ve huzurla akla gelir. Tarım, turizm ve sanayi dengesi var. Pazarlamamız eksik.**

Bolu Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı **Türker Ateş**, 300 bin nüfuslu kentin bazı sıralamalardaki yerine işaret etti:

- **Sosyo ekonomik gelişmişlikte 11. yaşanabilirlikte 3'üncü sıradayız. Kişi başı gelir 14 bin dolar düzeyinde.**

Kente beyaz et ve hindi üretiminin önde olduğunu anımsattı:

- **Türkiye'nin beyaz ve hindi etinin yüzde 25-30'u Bolu'dan sağlanıyor.**

Kentin en büyük ilçesi Gerede'ye dikkat çekti:

- **127 üretici, Türkiye deri üretiminde yüzde 40 pay alıyor.**

Kentteki Arçelik fabrikasına değindi:

- **Arçelik'e sacağık metal üretimi yapan 30 yan sanayi kuruluşumuz faaliyet gösteriyor.**

İtalyan makarna üreticisi Barilla'yı gösterdi:

- **7 yabancı şirketin üretim tesisi Bolu'da.**

Kentin ihracatın 1 milyar dolara yakın olduğunu kaydedip, ekledi:

- **Her zaman yeni yatırımcılara kapımızı açık tutmakta birlikte, başta kimya olmak üzere, çevre konusunda şüphe yaratacak yatırımcıyı kabul etmiyoruz.**

Türker in bu sözleri **ISO** Başkanı **Erdal Bahçivan**, Başkan Yardımcıları **Adnan Dalgakıran**, **İrfan Özhamarathı** ve Meclis Divan Üyesi **Kemal Akar**'dan destek gördü:

- **Aman Bolu'da doğanın bozulmasına izin vermeyin...**

Sanayide 2'nci turizmde 5'inci bölge kapsamında

BOLU Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı **Türker Ateş**, kentin sanayi yatırımı teşahlerinde 2. bölge kapsamında olduğunu vurguladı:

- **Kentimizde 51.4 dönümlük bir alan "Kültür ve Turizm Koruma-Geliştirme Bölgesi" ilan edildi. Burası turizm yatırımları için 5'inci bölge teşahlerinden yararlanabilecek.**

Daha sonra **Türker Ateş** ve **ISO** Başkanı **Erdal Bahçivan**

başkanlığındaki ekiple, Bolu Valisi **Aydın Baruş**'un katılımıyla Göletük teki göl kıyısında yürüdü. Bolu ve Kartalkaya'daki Gazelle Otelleri'nin patronu **Halit Ergül**, gölün oluşumunu anlattı.

- **1940'lı yıllarda ormancılar tomruk ıslamak için yapay göl oluşturmuş. Göl, günümüze kadar korunmuş. Burası hafta sonları çok ilgi görüyor.**

İş dünyası temsilcilerinden ortak çağrı: Artık, öncelik ekonomi olmalı

Referandum sonrası belirsizliğin kalktığını ve 2019'a kadar seçim olmamasının Türkiye adına fırsat olduğunu belirten iş dünyası temsilcileri, ekonomik reformlara odaklanılması gerektiğini bildirdi

İş dünyasının önde gelen STK'larının temsilcileri, AA muhabirine, referandum sonrası ekonomide izlenilmesi gereken yola ilişkin açıklamalarda bulundu.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Ömer Cihad Vardan, Türkiye'nin iç ve dış etkenler nedeniyle son yıllarda ortaya çıkan çeşitli badiireleri atlatmaya çalışırken, referandumla birlikte önemli bir dönemi daha geride bıraktığını belir-

terek, referandumun ardından ekonomilerin hoşlanmadığı belirsizliklerin de ortadan kalktığını söyledi.

Türkiye'nin Irak ve Suriye gibi komşu ülkelerde yaşanan sıkıntılara 15 Temmuz hain darbe girişiminin de eklenmesiyle ekonominin önemli bir tehditle karşı karşıya kaldığını anımsatan Vardan, hükümetin aldığı çeşitli tedbirler ve verdiği muhtelif desteklerle ekonominin fazla hasara uğramadan kısa sürede ayağa kalktığını aktardı.

Vardan, "Ancak, bundan sonra hızla yükselmeyi ve bunu dengeli bir şekilde sürdürmeyi de başarmamız gerekiyor. Böyle başarılı bir performans içinse istikrarın, öngörülebilirliğin kritik önemi var" dedi.

"Önceliğin ekonomiye verilmesini istiyoruz"

Referandum sonrası yapılan açıklamalardan erken seçimin olmadığını anlaşıldığını, bunun 2 senelik fırsat alanı oluşturduğunu dile getiren Vardan, ilk

etapta sürdürülebilir güçlü büyüme hedefi doğrultusunda bu fırsatın iyi değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı.

Vardan, bunun için de iş dünyası olarak hükümetin çalışmalarında ilk önceliği ekonomiye vermesini arzu ettiklerini bildirdi.

Bunu yaparken yeni sisteme geçilmesi planlanan 2019 yılına kadar tüm sistem içinde yer alan her bir aktörde "zihniyet değişikliği" olması gerektiğini belirten Vardan, şöyle devam etti: "Çünkü artık yeni bir yönetim sistemini konuşuyoruz. Dolayısıyla sokaktaki vatandaşın sorumluluk ve yetki sahibi en üst bürokrata kadar her bireyin kendini bu yeni sisteme zihinsel olarak hazırlaması gerekiyor. O nedenle önümüzdeki iki yıl, bu geçiş dönemi için çok iyi değerlendirilmesi gereken önemli bir dönem olarak gözüküyor. Bu sürecin iyi kullanılması halinde ise önümüzdeki dönemde hem ülkemizde yatırımların devamı açısından önemli bir güven ortamının tesis edileceği, hem de ekonomideki kırlıkların giderileceği kanaatini taşıyoruz."

"Artık ekonomiye ilişkin seçimlere yoğunlaşılmalı"

■ İSTANBUL Ticaret Odası Başkanı (İTO) Başkanı İbrahim Çağlar, sanayi 4.0 da denilen dördüncü sanayi devriminin makineler arası iletişim (M2M), akıllı fabrikalar, bulut bilişim, nesnelerin interneti (IoT) imalat sanayi ve ticarette trilyonlarca dolar etki yapacağıni söyledi. Çağlar, sanayi 4.0'ın bugün çok uluslu ve büyük üreticilerin gündemi gibi gözükse bile yakın gelecekte ekonominin bütününe sirayet edeceğini bildirdi. Bu nedenle büyüklü küçüklü tüm firmaları şimdiden bu sürecin bir parçası haline getirmeleri gerektiğini dile getiren Çağlar, şu değer-

lendirmelerde bulundu: "Ülkemizin yeni büyüme hikayesinde başrolü dördüncü sanayi devrimine verirsek, Türkiye rekabette vites yükseltir. Özellikle küçük ve orta büyüklükteki işletmelerimize dördüncü sanayi devriminin kalbinde pozisyon aldığımız ki cari açığı gündemimizden çıkarıp atalım.

Türkiye artık siyasi seçim gündemini bir kenara bırakıp, ekonomiye ilişkin seçimlerine yoğunlaşmalı. Ekonomide bizi bekleyen seçimin adı Sanayi 4.0. Türkiye'yi küresel bir ekonomik güç haline getirecek dönüşüm için yapısal reformlar bu devrim etrafında şekillenmelidir. Türk girişimcisinin bunu başaracak gücü vardır."

"Reformlara odaklanmak birinci önceliğimiz olmalı"

■ İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, referandumun demokratik toplumlara örnek olacak bir yüksek katılımı ve huzur ortamında gerçekleştiğini belirterek, anayasa değişikliğinin millet tarafından kabul gördüğünü söyledi. Referandumun ardından belirsizliğin bittiği bir dönem başladığını kaydeden Bahçivan, bu dönemin Türkiye'yi yarınlara taşıyacak yapısal reformların gerçekleştirilmesi için en iyi şekilde değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı. Bahçivan, üretim hayatında ve beşeri

sermayede çok daha nitelikli bir ekosistemi oluşturmanın başta siyasi otorite olmak üzere herkesin görev ve sorumluluğu olduğunu bildirdi. Birlik ve beraberlik eşliğinde, ülkenin böyle bir "nitelikli dönüşüm" hedefine ulaşmasında kilometre taşları olacak reformlara odaklanmanın birinci öncelikleri olması gerektiğini ifade eden Bahçivan, "Daha yüksek katma değer içeren, daha yenilikçi ve daha rekabetçi bir ürün yelpazesine sahip olmalıyız. İhracat kompozisyonumuzu, yüksek teknolojinin payının daha yüksek olduğu bir yapıya kavuşturmalıyız" dedi.

İş dünyası 'Artık öncelik ekonomi olmalı' diyor

İSTANBUL (AA) - İş dünyasının önde gelen STK'larının temsilcileri, referandum sonrası ekonomide izlenilmesi gereken yola ilişkin açıklamalarda bulundu. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Ömer Cihad Vardan, Türkiye'nin iç ve dış etkenler nedeniyle son yıllarda ortaya çıkan çeşitli badireleri atlattırmaya çalışırken, referandumla birlikte önemli bir dönemi daha geride bıraktığını belirterek, referandumun ardından ekonomilerin hoşlanmadığı belirsizliklerin de ortadan kalktığını söyledi.

Türkiye'nin Irak ve Suriye gibi komşu ülkelere yaşanan sıkıntılara 15 Temmuz hain darbe girişiminin de eklenmesiyle ekonominin önemli bir tehditle karşı karşıya kaldığını anımsatan Vardan, hükümetin aldığı çeşitli tedbirler ve verdiği muhtelif desteklerle ekonominin fazla hasara uğramadan kısa sürede ayağa kalktığını aktardı.

Vardan, "Ancak, bundan sonra hızla yükselmeyi ve bunu dengeli bir şekilde sürdürmeyi de başarmamız gerekiyor. Böyle başarılı bir performans içinse istikrarın, öngörülebilirliğin kritik önemi var." dedi.

"Önceliğin ekonomiye verilmesini istiyoruz"

Referandum sonrası yapılan açıklamalardan erken seçimin olmadığını anlaşıldığını, bunun 2 senelik fırsat alanı oluşturduğunu dile getiren Vardan, ilk etapta sürdürülebilir güçlü büyüme hedefi doğrultusunda bu fırsatın iyi değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı.

Vardan, bunun için de iş dünyası olarak hükümetin çalışmalarında ilk önceliği ekonomiye vermesini arzu ettiklerini bildirdi.

Bunu yaparken yeni sisteme geçilmesi planlanan 2019 yılına kadar tüm sistem içinde yer alan her bir aktörde "zihniyet değişikliği" olması gerektiğini belirten Vardan, şöyle devam etti: "Çünkü artık yeni bir yönetim sistemini konuşuyoruz. Dolayısıyla sokaktaki vatandaşın sorumluluk ve yetki sahibi en üst bürokrata kadar her bireyin kendini bu yeni sisteme zihinsel olarak hazırlaması gerekiyor. O nedenle önümüzdeki iki yıl, bu geçiş dönemi için çok iyi değerlendirilmesi gereken önemli bir dönem olarak gözüktüyor. Bu sürecin iyi kullanılması halinde ise önümüzdeki dönemde hem ülkemizde yatırımların devamı açısından önemli bir güven ortamının tesis edileceği, hem de ekonomideki kırılganlıkların giderileceği kanaatini taşıyoruz."

"Artık ekonomiye ilişkin seçimlere yoğunlaşılmalı"

İstanbul Ticaret Odası Başkanı (İTO) Başkanı İbrahim Çağlar, sanayi 4.0 da denilen dördüncü sanayi devriminin makineler arası iletişim (M2M), akıllı fabrikalar, bulut bilişim, nesnelerin interneti (IoT) imalat sanayi ve ticarete trilyonlarca dolar etki yapacağını söyledi. İş dünyasının bu devrimin hızına ayak uydurmasını hatta koşarak önüne geçmesini istediklerini vurgulayan Çağlar, sanayi 4.0'ın bugün çok uluslu ve büyük üreticilerin gündemi gibi gözükse bile yakın gele-

cekte ekonominin bütününe sirayet edeceğini bildirdi. Bu nedenle büyüklü küçük tüm firmaları şimdiden bu sürecin bir parçası haline getirmeleri gerektiğini dile getiren Çağlar, şu değerlendirmelerde bulundu: "Ülkemizin yeni büyüme hikayesinde başrolü dördüncü sanayi devrimine verirse, Türkiye rekabette vites yükseltir. Özellikle küçük ve orta büyüklükteki işletmelerimize dördüncü sanayi devriminin kalbinde pozisyon aldırılmalı ki cari açığı gündemimizden çıkarıp atalım. Türkiye artık siyasi seçim gündemini bir kenara bırakıp, ekonomiye ilişkin seçimlerine yoğunlaşmalı. Ekonomide bizi bekleyen seçimin adı Sanayi 4.0. Türkiye'yi küresel bir ekonomik güç haline getirecek dönüşüm için yapısal reformlar bu devrim etrafında şekillenmelidir. Türk girişimcisinin bunu başaracak gücü vardır."

"Reformlara odaklanmak birinci önceliğimiz olmalı"

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, referandumun demokratik toplumlara örnek olacak bir yüksek katılım ve huzur ortamında gerçekleştiğini belirterek, anayasa değişikliğinin millet tarafından kabul gördüğünü söyledi. Referandumun ardından belirsizliğin bittiği bir dönem başladığını kaydeden Bahçivan, bu dönemin Türkiye'yi yarınlara taşıyacak yapısal reformların gerçekleştirilmesi için en iyi şekilde değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı.

Artık ekonomiye öncelik verilmeli

Referandum sonrası belirsizliğin kalktığını ve 2019'a kadar seçim olmamasının Türkiye adına fırsat olduğunu belirten iş dünyası temsilcileri, ekonomik reformlara odaklanılması gerektiğini bildirdi.

İSTANBUL - İş dünyasının önde gelen STK'larının temsilcileri, referandum sonrası ekonomide izlenilmesi gereken yola ilişkin açıklamalarda bulundu. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Ömer Cihad Vardan, Türkiye'nin iç ve dış etkenler nedeniyle son yıllarda ortaya çıkan çeşitli badireleri atlattırma çalışırken, referandumla birlikte önemli bir dönemi daha geride bıraktığını belirterek, referandumun

ardından ekonomilerin hoşlanmadığı belirsizliklerin de ortadan kalktığını söyledi. Vardan, "Ancak, bundan sonra hızla yükselmeyi ve bunu dengeli bir şekilde sürdürmeyi de başarmamız gerekiyor. Böyle başarılı bir performans içinse istikrarın, öngörülebilirliğin kritik önemi var." dedi.

EKONOMİDE BİZİ BEKLEYEN SEÇİMİN ADI SANAYİ 4.0. İstanbul Ticaret Odası Başkanı (İTO) Başkanı İbrahim Çağlar, iş dünyasının sanayi 4.0 da denilen dördüncü sanayi devriminin hızına ayak uydurmasını hatta koşarak önüne

geçmesini istediklerini vurgulayarak, sanayi 4.0'ın bugün çok uluslu ve büyük üreticilerin gündemi gibi gözükse bile yakın gelecekte ekonominin bütününe sirayet edeceğini bildirdi. Çağlar, "Türkiye artık siyasi seçim gündemini bir kenara bırakıp, ekonomiye ilişkin seçimlerine yoğunlaşmalı. Ekonomide bizi bekleyen seçimin adı Sanayi 4.0. Türkiye'yi küresel bir ekonomik güç haline getirecek dönüşüm için yapısal reformlar bu devrim etrafında şekillenmelidir. Türk girişimcisinin bunu başaracak gücü vardır" dedi.

NİTELİKLİ DÖNÜŞÜM HEDEFİNE ODAKLANILMALI İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Bahçivan, üretim hayatında ve beşeri sermayede çok daha nitelikli bir ekosistemi oluşturmanın başta siyasi otorite olmak üzere herkesin görev ve sorumluluğu olduğunu bildirdi. Birlik ve beraberlik eşliğinde, ülkenin böyle bir "nitelikli dönüşüm" hedefine ulaşmasında kilometre taşları olacak reformlara odaklanmanın birinci öncelikleri olması gerektiğini ifade etti.

İSTANBUL'A 16 BİN MOBESE TAKTI

Sırada Tahran var

İstanbul'a 16 bin MOBESE kuran Yücel Elektronik, dünyaya açılıyor. Dünyada birçok ülkede çalışan şirket, Tahran'a da teklif verdi

Sivashi Murat, Miktat, Sedat ve Vedat Yücel kardeşlerin 1998'de kurdukları Yücel Elektronik, 'technopc' markasıyla dünyaya kafa tutuyor. Müşterileri arasında Acıbadem Hastanesi, Merkez Bankası ve Devlet Malzeme Ofisi gibi kurumlar bulunan Yücel Elektronik'in Genel Müdürü Murat Yücel ile bir araya geldik. Yücel, iş hayatına bilgisayar ve cep telefonu satarak başladığını, şu anda 21 milyon dolar ciroya ulaştıklarını söyledi. Yücel, 5 yıl sonraki hedeflerinin ise yarısı ihracattan olmak üzere 100 milyon dolar ciro olduğunu belirtti.

150 KİŞİLİK İSTİHDAM

Yücel, "150 kişilik istihdamımız var. İhracata da başladık. Bu yıl 5 milyon dolarlık ihracat hedefliyoruz. İran'da ofisimizi açtık. Cezayir jandarmasına tablet ve PC sistemi kuruyoruz" dedi.

Şirket olarak işe ve kuruma özel tasarım, ürün ve çözüm geliştirdiklerini vurgulayan Yücel, "Her iş ortağımıza

yüksek performans ve ciddi tasarruf sağladık. Yabancı markaları bırakıp bizim ürünlerimiz aldılar. Mersin Şehir Hastanesi'nin tüm altyapısını biz kurduk, şu anda orada 2 bine yakın technopc cihazı çalışıyor. İstanbul Yeni Havalimanı'na teklifimizi verdik" diye konuştu.

Genel Müdür Murat Yücel'in ortağı Miktat Yücel ise, "İstanbul'daki bütün MOBESE altyapısını dijital olarak biz kurduk ve 2 bin noktadaki 16 bin kamera kurduğumuz yüksek kapasiteli altyapıyla kayıt yapıyor. Ülke genelinde 15 ilde MOBESE'lerde varız. Sadece kamu kurumlarına değil neredeyse her sektörde büyük kurumlara çözümler üretiyoruz" dedi.

● **Türkiye'deki büyük projelerinizden bahseder misiniz?**

DEVLET DESTEK VERİYOR SİSTEM İŞLETMİYOR

● **Yeni sistem sizce çözüm mü?**

Cumhurbaşkanımızın söylediği şeyler çok doğru ama prosedür ve bürokrasiyle bunlar kaybolup gidiyor. İnsanlar hâlâ 10 yıl öncesinin kafasıyla düşünüyor. Sanayi Odası demişti ki, 'Sizin bilgisayarınızda optik sürücü yok.' Bizim en son masaya koyduğumuz bilgisayara optik sürücü nereye takayım? Bizdeki algı çok yavaş gidiyor. İşin ilginç devlet bunu istiyor ama sistem bunu işletmiyor.

İsparta'yı TAV'la yaptık, Eskişehir'de çalıştık, yeni gelecek hastanelerin tamamına tekliflerimiz var. YDA ve Rönesans gibi yerli markaya değer veren şirketlerle çalışıyoruz. Abu Dabi, Dubai ve İran için distribütörlük anlaşması imzalıyız. Tahran'da MOBESE için teklif verdik.

● **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yerli Mah Belgesi'ni neden vermedi?**

Türkiye'de, Türk markaları oyuna 1-0 yenik başlıyor. Yerli üreticilerin 'tercihli alım'dan faydalanmak için 'Yerli Mah Belgesi' alması gerek. Üstelik yerli PC için TÜBİTAK ile proje yaptık. TÜBİTAK ürünü onayladı. İSO'ya 2015'te başvuru yaptık. Anlamsız gerekçelerle reddettiler. Hâlâ eski zamanların PC'lerine göre bakıyorlar.

YERLİ MARKAYI SAVUNAN YOK

YÜCEL Elektronik ortağı Miktat Yücel de bir konuya dikkat çekti: "Ekonomi Bakanlığı'ndaki genç bir daire başkanı arkadaş şunu söylüyor: 'Biz de bir yere kadar gidebiliyoruz, çünkü bakıyorum Microsoft, HP gibi Amerikan markalarıyla ilgili bir sorun olduğunda, büyükelçi problem çözümlene kadar ayrılmıyor' diyor. Bizde kim sahip çıkıyor bu tarz süreçte?"

Murat Yücel

4 TRİLYON \$'LIK FONLAR YATIRIM İÇİN KAPIDA 06

Washington'daki IMF-Dünya Bankası Bahar Toplantıları'nda Türkiye'yi Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, Maliye Bakanı Naci Ağbal ve Merkez Bankası Başkanı Murat Çetinkaya temsil etti.

4 trilyon \$'lık fonlar yatırım için kapıda

ABD'de dev fonların yöneticileriyle görüşen Maliye Bakanı Ağbal, toplam bilançoları 4 trilyon doların üzerinde olan Avrupa, Amerika ve Kanada merkezli fonların Türkiye'ye ilgisinin arttığını söyledi. Bakan Ağbal, fon yöneticilerinin reformlarla Türkiye yatırım iştahının artacağını belirttiklerini kaydetti.

REFERANDUM sonrası Türkiye, yatırımcılar açısından gelişen ülkeler arasında yıldız ülke haline geldi. Geçen hafta borsa rekor seviyeye ulaşırken, TL'de güçlendi. Dünyanın dört bir tarafından da doğrudan yatırım için mesajlar artmaya başladı. Son olarak da toplam değeri 4 trilyon doların üzerinde olan dev fonlar, yönünü Türkiye'ye çevirdi. Maliye Bakanı Naci Ağbal, Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası'nın Bahar Toplantıları kapsamında gittiği Washington'ta görüştüğü küresel yatırım fonlarının Türkiye'ye artan ilgisi olduğunu söyledi. Maliye Bakanı Ağbal, büyüme dostu kamu maliyesinin 2017 yılında ekonomiyi can suyu veren önemli teşvikler sunduğuna dikka-

ti çekerek, şunları kaydetti: "Bu teşvikler, Türkiye'nin 2002 yılından bu yana sürdürdüğü mali disiplin sayesinde, kazanılan mali alan sayesinde veriliyor. Bu mali disiplini ve alanı korumaya devam edeceğiz. Uluslararası yatırımcıların Türkiye'ye artan bir ilgisi var. Burada görüştüğümüz ve toplam bilançoları 4 trilyon doların üzerinde olan Avrupa, Amerika ve Kanada merkezli fonlar, Türkiye'nin referandum sonrası dönemde reformlara hız kazandırmasını beklediklerini, eğer gerekli adımlar atılırsa Türkiye'nin gelişmekte olan ülkeler içinde olumlu yönde ayrışacağını, bu ne-

denle Türkiye'ye yatırım yapma iştahlarının yüksek olduğunu dile getirdi. Bu yatırımların önümüzdeki dönemde peyderpey gerçekleşmesini bekliyoruz."

BELİRSİZLİK KALKTI

Washington'da küresel yatırım fonlarının yöneticileriyle görüşmeler gerçekleştiren Ağbal, referandum sonrasında ekonomi üzerindeki belirsizliklerin ortadan kalktığını, gündemin yapısal reformların hızla uygulanması olduğunu dile getirdi. Öncelikli reformlar arasında kamu maliyesi, iş gücü piyasası, eğitim ve hukuk sistemi ile İstanbul Finans Merkezi ve mikro sektörel reformların yer aldığı belirten Ağbal, Gelir Vergisi Kanun Tasarısı ile İstanbul Finans Merkezi Kanun Tasarısını gelecek haftalarda Ekonomi Koordinasyon Kuruluna sunacağını aktardı.

2019'A KADAR SEÇİM OLMAMASI BÜYÜK FIRSAT

Ömer Cihad Vardan

İbrahim Çağlar

Erdal Bahçıvan

Referandum sonrası belirsizliğin kalktığını ve 2019'a kadar seçim olmamasının Türkiye adına fırsat olduğunu belirten iş dünyası temsilcileri, ekonomik reformlara odaklanılması gerektiğini bildirdi. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Ömer Cihad Vardan, referandumun ardından ekonomilerin hoşlanmadığı belirsizliklerin de ortadan kalktığını söyledi. İstanbul Ticaret Odası Başkanı (İTO) Başkanı İbrahim Çağlar ise "Türkiye artık siyasi seçim gündemini bir kenara bırakıp, ekonomiye ilişkin seçimlerine yoğunlaşmalı" dedi. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçıvan da anayasa değişikliğinin millet tarafından kabul gördüğünü belirterek referandumun ardından belirsizliğin bittiği yeni bir dönemin başladığını kaydetti.

Ömer Cihad Vardan

DEİK BAŞKANI:

En büyük reform, yerli üretim olur

Vardan, "Dışa bağımlılıktan kurtulmalıyız. İthalatı ikame edecek yerli üretim, yetenek ve kapasitenin geliştirilmesi şart" dedi

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Ömer Cihad Vardan, referandumun ardından ekonominin hoşlanmadığı belirsizliklerin ortadan kalktığını belirterek, "Bundan sonra hızla yükselmeyi ve bunu dengeli bir şekilde sürdürmeyi başarmamız gerekiyor. Böyle başarılı bir performans için, istikrarın kritik önemi var" dedi. Seçimin bulunmadığı iki senelik bir fırsat alanı oluştuğunu dile getiren Vardan, "Reformların başında, dışa bağımlılıklardan kurtulmak geliyor. İthalatta belli başlı sektör ve ürünlere odaklanarak, bunları ikame edecek yerli üretim, yetenek ve kapasitenin geliştirilmesi şart" şeklinde konuştu.

YENİ BÜYÜME HİKÂYESİ

İstanbul Sanayi Odası Başkanı **Erdal Bahçivan** da, "Nitelikli üretime dayanan ekonomik büyüme dinamiğini güçlendirmemiz bir zorunluluktur. Daha yüksek katma değer içeren, daha yenilikçi ve daha rekabetçi bir ürün yelpazesine sahip olmalıyız" ifadelerini kullandı. İstanbul Ticaret Odası Başkanı Başkan **İbrahim Çağlar** ise şunları söyledi: Ülkemizin yeni büyüme hikayesinde başrolü dördüncü sanayi devrimine verirsek, Türkiye rekabette vites yükseltir. Özellikle küçük ve orta büyüklükteki işletmelerimize dördüncü sanayi devriminin kalbinde pozisyon alduralım ki cari açığı gündemimizden çıkarıp atalım.

Siyasi seçim dönemi sona erdi şimdi ekonomik reform zamanı

Referandum sonrası belirsizliğin ortadan kalktığını ve 2019'a kadar seçim olmamasının Türkiye adına bir fırsat olduğunu belirten iş dünyası temsilcileri, ekonomik reformlara odaklanılması gerektiğini bildirdi. İş dünyasının önde gelen STK'larının temsilcileri, AA muhabirine, referandum sonrası ekonomide izlenilmesi gereken yola ilişkin açıklamalarda bulundu. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Ömer Cihad Vardan, "Önümüzdeki süreç-

te erken seçim ihtimalinin olmayacağı bir konjonktür, aslında bize yaklaşık 2 senelik bir fırsat alanı oluşturuyor" derken İstanbul Ticaret Odası Başkanı (İTO) Başkanı İbrahim Çağlar, "Türkiye artık siyasi seçim gündemini bir kenara bırakıp, ekonomiye ilişkin seçimlerine yoğunlaşmalı.

Ekonomide bizi bekleyen seçimin adı Sanayi 4.0" ifadelerini kullandı. **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan** da, "Belirsizlikler geride kaldı. Şimdi reform zamanı" dedi.

Gündem artık ekonomi olmalı

Ömer Cihad Vardan

İş dünyasının temsilcileri referandum sonrası belirsizliğin ortadan kalktığını belirterek reformlara odaklanma zamanı geldiğini söyledi. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Ömer Cihad Vardan, Türkiye'nin iç ve dış etkenler nedeniyle son yıllarda ortaya çıkan çeşitli badireleri atlarmaya çalışırken, referandumla birlikte önemli bir dönemi daha geride bıraktığını belirterek, referandumun ardından ekonomilerin hoşlanmadığı belirsizliklerin de ortadan kalktığını söyledi. Hükümetin çalışmalarında ilk önceliği ekonomiye vermesini arzu ettiklerini belirten Vardan, reformların başında dış bağımlılıklardan kurtulmak geldiğini kaydetti. Vardan, yenilenebilir enerjide hatta enerjinin her bir alanında atılım yapmaya ihtiyacı olduğunu söyledi. Bürokrasinin azaltılması ve verimliliğin artırılması da istendi.

Referandum sonrası belirsizliğin ortadan kalktığını belirten iş dünyası temsilcileri, ekonomik reformlara odaklanılması gerektiğini bildirdi. Dış bağımlılıktan kurtulmak, bürokrasinin azalması ve verimlilik artışı da reform sıralamasında başı çeken konular oldu.

4. SANAYİ DEVRİMİ BİZE GÜÇ KATAÇAK

Istanbul Ticaret Odası Başkanı (ITO) Başkanı İbrahim Çağlar, büyüklü küçüklü tüm firmaları şimdiden sanayi 4.0 denilen dördüncü sanayi devriminin bir parçası haline

getirmek gerektiğini söyledi. Çağlar, "Ülkemizin yeni büyüme hikayesinde başarılı dördüncü sanayi devrimine verdiğimiz Türkiye rekabette hızla ilerleyecek. Türkiye artık siyasi seçim gündemini bir kenara bırakıp, ekonomiye ilişkin seçimlerine yoğunlaşmalı. Ekonomide bizi bekleyen seçimin adı Sanayi 4.0. Türkiye'yi küresel bir ekonomik güç haline getirecek dönüşüm için yapısal reformlar bu devrim etrafında şekillenmelidir. Türk girişimcisinin bunu başaracak gücü var" şeklinde konuştu.

İbrahim Çağlar

Erdal Bahçivan

Yeni döneme uyum şart

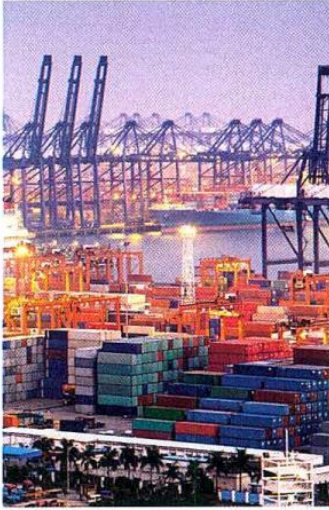
İstanbul Sanayi Odası (İSO)

Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "Bilim, teknoloji ve eğitim konularına ağırlık verip nitelikli üretime dayanan bir ekonomik büyüme dinamiğini güçlendirmek zorundayız. Katma değer içeren, yenilikçi ve rekabetçi bir ürün yelpazemiz olmalı. İhracatta yüksek teknolojinin payının daha yüksek olduğu bir yapıya kavuşturmalıyız. Elini taşın altına koyanlara kamu desteği de sürmeli" dedi.

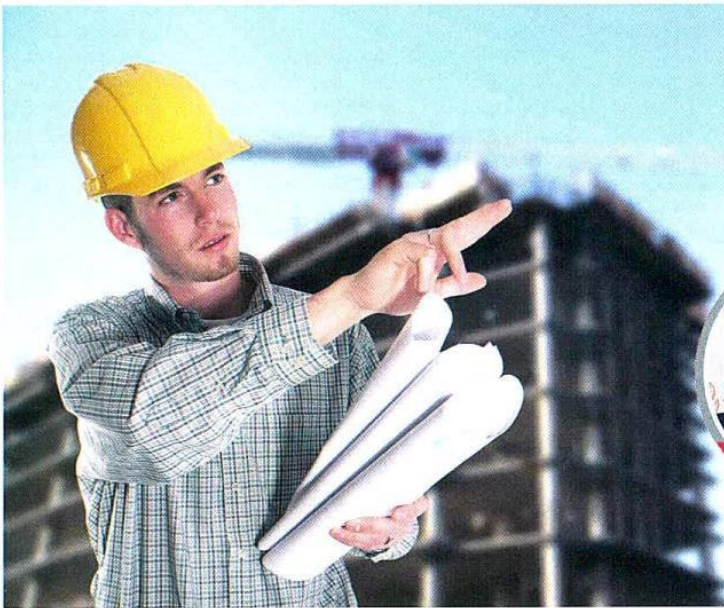

PARA | HABER

“Artık işimize bakalım”

Türkiye referandum sonrası “Güçlü Türkiye” hedefi etrafında kilitlendi. İş dünyası Türkiye’nin dünyanın ilk 10 ekonomisi olması için desteğe hazır olduğunu açıkladı. Talepleri ise ekonomiye odaklanılması yönünde... RAHİME BAŞ UÇAR / rahime.bas@paradergi.com.tr

TÜRKİYE, 16 Nisan referandumunda ‘evet’ diyerek yeni bir dönemin kapısını açtı. Siyasal, sosyal ve ekonomik olarak büyük bir değişim ve dönüşümün eşliğinde olan Türkiye’de yeni dönemin asıl hedefi “Güçlü bir Türkiye”... Yeni Türkiye dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına girmenin planlarını yaparken, iş dünyası da bu hedefe destek veriyor. Referandum sürecinin oluşturduğu belirsizliğin ortadan kalkmasından memnun olan iş insanları şimdi işlerine daha şevkle odaklandılar. Yerli ve yabancı yatırımcıların artık ‘kritik’ kararlarını rahatlıkla verebileceklerini belirten iş insanlarının, Türkiye’yi yönetenlerden de yeni dönemde bazı talepleri var. Bunların başında ekonominin yine en önemli gündem maddesi olması ve yapısal reformların gerçekleştirilmesi. 2023 hedeflerine kilitlenilmesi ve ekonomik istikrarın kalıcı hale getirilmesi de iş insanların ortak istekleri arasında yer alıyor.

Ticaret ve sanayi odalarından sivil toplum kuruluşlarının başkanlarına, patronlardan yöneticilere iş aktörlerinin tümü, güçlü Türkiye hedefinde hükümetin yanında yer aldıklarını deklare ederken, hükümetin bu hedef doğrultusunda hemen düğmeye basmasını istiyorlar.

“MARŞA BASMALIYIZ”

Türkiye’nin en büyük ticaret odası İstanbul Ticaret Odası’nın (İTO) Başkanı İbrahim Çağlar, “Ekonomide yeni çıpa halkımızın ‘evet’i olacak. Bu ‘evet’e üretimde, istihdamda, ihracatta yeni rekorlar yakışır. Bekleyen reformlar için marşa basma fırsatı kapıda” diyerek sözlerine başlıyor.

Referandum sonrası hem yerli hem de uluslararası yatırımcıların rahat nefes aldığını belirten Çağlar, “Yatırımcı artık politik tartışma ve yeni belirsizlik kaynağı istemiyor. Yatırımcı Türkiye’nin uzun süredir beklenen reformlara odaklanmasını istiyor. Halkın iradesine dayalı ekonominin ilk harcı, ‘evet’le başlayacak reformlar olsun” diyor.

Istanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Er-

Rifat HİSARCIKLIOĞLU / Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı

“Yeni bir büyüme hikayesine ihtiyacımız var”

Referandum sonucunda hayata geçirilecek yeni sistemle güçlenen ve hızlanacak olan yönetim şekliyle daha hızlı kararlar almak ve icraata geçirmek mümkün olacaktır. Devletteki çarkların hızlanmasını ve bunun özel sektöre olumlu yansımaları bekliyoruz. Referandum sürecinin tamamlanmasıyla önemli bir belirsizlik geride bırakılmıştır. Özel sektörümüz bundan sonra önünü daha rahat görebilecek, daha rahat risk

olarak yatırım yapabilecektir. Türkiye son 15 senede müthiş bir ekonomik gelişme gösterdi. Kişi başı geliri 3 bin dolardan 12 bin dolara çıkardık. Düşük teknoloji üretimden, orta teknolojiye geçtik. Ancak dünyada iş yapma biçimi, malları üretme biçimi inanılmaz bir biçimde değişiyor. 3 bin dolardan 12 bin dolara çıkarken yaptıklarımızı yaparak, 25 bin dolara sıçrayabilmek mümkün değil. Ülkemizi zenginleştirme hamlesine devam etmek için reform sürecini canlandırmalı, hep birlikte çalışarak hazırlayacağımız yeni büyüme hikayemizi tüm dünyaya gösterebilmeliyiz.

Erdal Bahçivan

dal Bahçivan ise, ekonomiye odaklanılması gerektiğini belirterek, “Önümüzdeki dönemin ekonominin ana gündem maddesi olduğu, seçim atmosferinin yaşanmayacağı, ülkemizi yarınlara taşıyacak yapısal reformların gerçekleştirileceği bir dönem olmasını diliyorum” diye konuşuyor.

İş dünyası olarak ülkedeki istikrar ve güven ortamının sürmesinin en büyük beklentileri olduğunu vurgulayan ATO Başkanı Gürsel Baran ise şunları söylüyor: “Türkiye'nin yakın siyasi tarihine baktığımızda, ilerleme ve kalkınmanın, siyasi istikrarın sağlandığı dönemlerde gerçekleştiği görülmekte. Sorunlu bir coğrafyada yer alan Türkiye, ancak güçlü bir ekonomi ile ayakta kalabilir. Yeni Anayasa kalıcı bir güven ve istikrar ortamını tesis edecektir. Türkiye'nin kaybedecek vakti yok.

Gürsel Baran

faatlerimiz doğrultusunda küresel ölçekte rekabetçi Türkiye'ye giden yolun anahtarıdır. Şimdi Türkiye için toplumsal özgürlük, çoğulculuk ve dayanışma içinde ilerleme zamanıdır. Ülkemizin önünde, devletimizin, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin ve hükümetimizin odaklanmasını önerdiğimiz ve kararlılıkla destek olacağımız somut bir reform gündemi bulunmaktadır.”

“İŞBİRLİĞİMİZ SÜRECEK”

Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) Başkanı Ahmet Erdem, Türkiye'nin yatırımcılara cazip fırsatlar sunan yüksek büyüme potansiyeline sahip bir ekonomi olduğunu düşünüyor. “Referandum sonrasında önceliğin yeniden ekonomiye verilmesi, ülkemizin kalkınması sürecinde uluslararası doğru dan yatırım akışının devamı açısından büyük önem taşımakta” diyen Erdem, sözlerini şöyle sürdürüyor: “YASED olarak, bugüne kadar olduğu gibi önümüzdeki dönemde de, ülkemizin kalkınmasına katkı

Mehmet BÜYÜKEKŞİ / Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı

“2023 hedeflerine yürüyeceğiz”

Halkımız, referandumda güven ve istikrar ortamının devamı yönünde görüş bildirmiştir. Çift başlılığın kalkmasının önemini kavramış, koalisyon dönemlerinden kalan yaraların tekrar açılmaması için sürece son noktayı koymuştur. Bugün Türkiye için bir değişim gündür. İnşallah, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile birlikte karşılaştığımız bürokratik engeller

azalacak, karar alma mekanizması hızlı bir şekilde gerçekleşecek ve uygulamada yaşanan sorunlar azalacak. Aynı zamanda bakanlıklarımız arasında koordinasyon artacak ve kamu verimliliği üst seviyelere yükselecek. Yine aynı şekilde, yeni sistemine sağladığı istikrar ve güven ile yatırımlar hızlanacak. Böylece hem üretim, hem istihdam hem de ihracatımız artacak. İhracatımızda 'Atılım Yılı' ilan ettiğimiz 2017, aynı zamanda Türkiye'nin de atılım yılı olacak. 2023 hedeflerimize daha emin adımlarla yürüyeceğiz.

REFORM GÜNDEMİ

İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (ITHİB) Başkanı İsmail Gülle de yeni dönemde herkese büyük sorumluluk düştüğüne inanıyor. Türkiye ekonomisini dünyada ilk 10'a sokma hedefinin gerçekleştirilmesi için çalışılması gerektiğini belirten Gülle, şu değerlendirmeleri yapıyor: “Hükümet Cumhurbaşkanlığı Sistemi'nin iş dünyasının bu hedefe katkısını azami seviyeye çıkaracak adımları hızlıca atacağına inanıyoruz. İş dünyası, yeni dönemin verdiği coşkuyla üretim, istihdam, yatırım ve ihracat hamlelerine daha fazla atılacaktır. Biz tekstil ihracatçıları olarak son 17 ayın en yüksek seviyesine getirdiğimiz ihracatımızı, rekorlara taşımak için şevkle çalışmayı sürdüreceğiz.”

İsmail Gülle

Türk iş dünyasının önde gelen sivil toplum kuruluşları da yeni Türkiye'nin geleceğinden umutlu. TÜSİAD (Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği) tarafından referandum sonrası yapılan açıklamada şöyle deniliyor: “Referandum sonucu hangi yönde olursa olsun, şimdi daha güçlü Türkiye için toplumsal dayanışma içerisinde olmanın ve vakit kaybetmeden geleceğe bakmanın zamanıdır. Türkiye'nin yapısal sorunları, dün olduğu gibi bugün de varlıklarını sürdürmektedir. Bu sorunları çözmek, milli men-

PARA | HABER

Ahmet Erdem

sağlama hedefimiz doğrultusunda; Türkiye ekonomisine yönelik yatırımcı ilgisinin artması, mevcut yatırımların verimliliğinin yükselmesi ve böylece ülkemizdeki refah artışının desteklenmesi amacıyla hükümetimiz başta olmak üzere tüm paydaşlarımızla yakın işbirliği içinde çalışmaya devam edeceğiz.”

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Ömer Cihat Vardan ise, geçmişte ülke yönetiminde yaşanan çift başlılık, hükümet kuramama, hızlı karar alamama, bürokratik işleyişteki aksamalar gibi tüm yönetsel sorunların yeni dönemde olmayacağına vurgu yaparak şu değerlendirmelerde bulunuyor: “Bundan sonra düşüncemiz, ülkemizin bütün bu sorunlardan arınmış olarak Sayın Cumhurbaşkanımızın başkanlığında ve liderliğinde öncelikle 2023 ve akabinde 2053 ve 2071 hedeflerine yönelik altyapıyı oluşturarak ileriye emin adımlarla yürüyeceği ve ülkemizin dünya arenasında hak ettiği yeri almak üzere çalışacağı yönündedir. Bizler de iş dünyası olarak hepimiz bu misyonun bir parçası hüviyetinde dün olduğu gibi bundan sonra da, ülke hizmetine katkı sağlamaya çalışacağız.”

Ömer Cihat Vardan

“DAHA ÇOK BÜYÜRÜZ”

TÜMSİAD Genel Başkanı Yaşar Doğan, ekonomik istikrarın, yatırımların ve ekonomik canlılığın devam etmesi yönünde milletin sandıkta kararını verdiğini belirterek sözlerine başlıyor. Doğan yeni dönemde beklentilerini şu sözlerle açıklıyor: “İş dünyası olarak beklentimiz; yeni anayasa onayını müteakip hükümetimizin bütün gücünü Türkiye'nin ekonomik büyümesine ve mali politikalarına vermesi yönündedir. Bu kapsamda da kısa vadede olumlu havanın içeride ve dışarıda ekonomik göstergelere yansımaları bekliyoruz. Piyasalara olan güvenin yükselmesi ile yatırımlar ve istihdamdaki artış ile ekonomik büyümemiz olumlu yönde gelişecektir. Anayasa değişikliğinden sonra önü açılan ülkemizde daha fazla üretim ve yatırım gerçekleşecektir.”

Türkiye Genç İş Adamları Konfederasyonu (TÜGİK) Genel Başkanı Erkan Güral ise, referandumda sadece anayasa değişikliğinin değil, Türkiye'nin dünyadaki geleceğinin oylandığını kaydederek görüşlerini paylaşmaya başlıyor. Türkiye'nin güçlü istikrara 'evet'

Nail OLPAK / MÜSİAD Başkanı

“Milletimiz istikrar için 'evet' dedi”

Milletimiz geleceğine sahip çıktı ve istikrar ve güven için sistem değişikliğine 'evet' dedi. Bu referandumda da, kayda değer herhangi bir olayın yaşanmaması, referanduma katılım oranının çok yüksek bir oranda gerçekleşmesi, ülkemiz adına, önemli kazanımlardır. Önümüzde, uyum yasaları, AB öncelikli olmak üzere uluslararası ilişkiler, kamu personel reformu, seçim ve siyasi partiler yasası gibi önemli gündem maddeleri var. Ekonomi, en önemli gündem maddelerimizden olmaya devam edecek. Bugünden sonra, işlerimize daha fazla odaklanacağız. Üretmeye ve güçlenmeye koşar adımlarla devam etmek en önemli önceliğimiz. Milletimizin kararı ülkemize hayırlı olsun.

dediğini belirten Güral, gelecekte umutlu:

“Ülkemiz referandum sayesinde çok önemli bir sınavı geride bırakmıştır. Bugün geldiğimiz aşamada Türkiye güçlü ekonomik istikrara oy vermiştir.

Gün, kutuplaşmalara son verip, el ele verme ve birlik olma günüdür. Referandum nedeniyle kritik bir dönemden geçen Türkiye, yeni dönemde ekonomik, sosyal ve siyasi atılımların yaşanacağı bir döneme girecektir. Türkiye'nin dünya ölçeğinde zirve yapacağı günlerin çok yakında olduğunu inanıyorum.”

Erkan Güral

Yaşar Doğan

Serkan Sevim

“İŞ ODAKLANMA ZAMANI”

“Toplumun tüm kesimlerinin kenetlenmesi gereken yeni bir dönem başlıyor” diyen Genç Yönetici ve İş Adamları Derneği (GYİAD) Başkanı Serkan Sevim, her biri birer ekonomi elçisi olan iş dünyası temsilcilerinin artık yoğun bir şekilde işlerine odaklanacaklarına inandığını ifade ediyor. Sevim, şöyle konuşuyor: “Yeni dönemde Türkiye'nin odaklanması gereken konu başlıklarının ekonomideki istikrar, Avrupa ile ilişkilerin güçlendirilmesi, istihdam seferberliğinin sürekliliği, Ar-Ge teşvikleri ve yabancı yatırımcıların

Tarkan KADOOĞLU / TÜRKONFED Başkanı

“Kalkınma için seferber olmalıyız”

Referandum sürecinin tamamlanmasıyla artık özgürlükçü demokrasi ve ekonomiye odaklanma zamanı geldi. Ekonomik teşviklerin, KOBİ'lerin finansmana erişimini kolaylaştırarak, üretim ve ihracatın artırılmasını amaçlayan Kredi Garanti Fonu'nun bütçe disiplini gözetilerek etkinliğinin sağlanması, kayıt dışılığın önlenmesi, yerli üretimin desteklenmesi, nitelikli iş gücünün

geliştirilmesi, teknoloji ve Ar-Ge odaklı politikaların izlenmesi gibi hayata geçirilecek ekonomik ve yapısal reformlar da sürdürülebilir büyümenin anahtarlarıdır. 11'inci 5 Yıllık Kalkınma Planı'nın bu reformları kapsayacağı beklentisi içerisindeyiz. Ülkemizin sürdürülebilir kalkınmasında AB üyeliği hedefi önemli bir çığır işlevi görmektedir. Ülkemiz, 21'inci yüzyıl dünyasına yakışır yeni ve sivil bir anayasayı hak etmektedir. 80 milyon olarak enerjimizi, geleceğimizi ilgilendiren konulara odaklamalı ve var gücümüzle ülkemizin kalkınması için seferber olmalıyız.

gelmesi için uygun ortamın oluşturulması gerektiğini düşünüyoruz. OHAL'in sona ermesi de ülkemizi ileri taşıyacak bir adım olacaktır. Ülkemizin, son derece olumlu sonuçların alınmaya devam ettiği istihdam seferberliği gibi herkesin sahipleneceği projelere ihtiyacı var.”

AB ÜYELİĞİ HEDEFİ

İktisadi Kalkınma Vakfı (IKV) Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, ülkemizin zaman kaybetmeden, yeniden büyüme ve kalkınma gündemine geri dönmesi gerektiğini söylüyor. AB

üyeliği hedefinin yeniden güçlü bir şekilde gündeme alınması gerektiğini belirten Zeytinoğlu, “Bu yeni dönemde, 58 yıldır bir devlet politikası olarak benimsenen Avrupa bütünleşmesine katılım ve AB üyeliği hedefinin yeniden güçlü bir şekilde gündeme alınarak, siyasi ve ekonomik reformların hızlandırılması öncelikli beklentimizi oluşturmaktadır. İlk sıradaki ticaret ortağımız olan AB ile gümrük birliğinin güncellenme sürecine öncelik verilmeli ve bu sürecin Türkiye'nin orta gelir tuzağından kurtulma hedefine olumlu katkısı dikkate alınarak, bu yöndeki çalışmalar hızlandırılmalıdır” şeklinde konuşuyor.

Kibar Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kibar ise, “Türkiye'nin daha da güçlü bir birlik ve beraberlik içinde bundan sonra da her alanda büyümesini sürdüreceğine yürekten inanıyoruz. İş dünyasının temsilcileri olarak, Türkiye'nin gücünü arttıracak çalışmaların devamlılığını görmekten büyük bir memnuniyet duyuyoruz” diyor.

İttifak Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve CEO'su Tahir Atilla, “Tıpkı milli mücadelenin Anadolu'dan başlaması gibi, ülkemizi prangalarından kurtaracak yeni anayasamızda da Anadolu insanımızın verdiği karar belirleyici olmuştur ve ülkemiz için güneş bir kez

daha Anadolu'dan doğmaktadır. Milletimizin hür iradesi ile verdiği bu kararlar birlikte, ülkemizin önünü tıkayan bürokratik engeller ortadan kalkacak ve hızlı karar alma mekanizması ile halkımızın refah seviyesi artacaktır” diye Anadolu'nun gücüne dikkat çekiyor.

İNŞAAT DAHA DA HAREKETLENİR

Son yıllarda ekonominin lokomotifine haline gelen inşaat sektörünün temsilcileri de hem dünyada hem de Türkiye'de işlerinin önünün açıldığı görüşünde. Türkiye Müteahhitler Birliği Başkanı Mithat Yenigün, “Gerçekleştirilen Anayasa değişikliği ile Türkiye'nin son dönemde yaşadığı zorlu süreçten, birlik ve beraberlik içinde, daha da güçlenerek çıkması ortak arzumuzdur” sözleriyle başladığı değerlendirmelerini şöyle sürdürüyor: “Bugüne kadar 115 ülkede 9 bine yakın projeye imza atan ve dünyada bir marka haline gelen Türk müteahhitlerinin, yeni dönemde sağlanacak altyapı ve kurulacak sistemle çok daha büyük başarılarla imza atacağına inanıyoruz.”

Demir Grup Yönetim Kurulu Başkanı Hamit Demir, yeni dönemi özellikle konut sektörü için bir fırsat olarak görüyor. Demir, “Yeni sistemle birlikte konut sektöründeki ağır aksak ilerleyen başta kentsel dönüşüm olmak üzere birçok sorunun önünün açılacağını öngörüyorum. Bizler de konut sektöründe üzerimize düşen görevi ülkemiz için yapmalıyız. Başkanlık sisteminin gücünü arkamıza alarak ülkemizin şanlı bayrağını sadece Türkiye'deki projelerin çatısında değil, Avrupa'nın başkentlerinde inşa edeceğimiz projelerde en iyi şekilde temsil etmeliyiz” diye konuşuyor.

Kuzu Grup Yönetim Kurulu Üyesi Özen Kuzu ise, yeni dönemde daha fazla yatırım yapıp istihdam oluşturmaya hazır olduklarını belirtiyor. Koalisyonlar döneminde yaşanan çift başlılığın geride kaldığını belirten Kuzu “Türk iş dünyası olarak fuarcılığın ülkemizin kalkınma mücadelesine büyük katkı sağlayacağına inanıyoruz. Cumhuriyetimizin 100'üncü yılı için koyduğumuz hedeflere şimdi daha da yakınız” diyor.

İş dünyasının inşaatçı fuarcılığın tüm temsilcilerinin genel ekonomiye ilişkin beklentilerinin yanı sıra kendi sektörlerine ilişkin beklentileri de var. CNR Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ceyda Erem, referan-

PARA HABER

Cemal ASLANDAĞ / Aslandağ Group Yönetim Kurulu Başkanı

“Siparişler hızlandı, yatırıma başlıyoruz”

getirilerek nakit para akışı sağlandı. Referandum

16 Nisan referandum sonuçlarından çıkan 'evet' sonucu, iş dünyası olarak da derin bir nefes almamızı sağladı. Zor bir 2016 yılı geçirdikten sonra iş dünyası referandum sonuçlarını bekliyordu ve halkın istikrara 'evet' demesi, ekonominin hızlanmasını sağlayacaktır. Hükümetimizin kararlarıyla referandum öncesi inşaatta, mobilyada KDV oranları düşürüldü, ÖTV kaldırıldı, vergi affı

sonrasında da bunun ilk etkilerini hissetmeye başladık. Birçok projemizin sonuçlarını almaya başladık. Siparişler hızlandı. Biz de bu güven ortamında yatırımlarımızı ve ihracatımızı hızlandırdık. Öyle ki distribütörlüğünü yaptığımız dokuz marka sayısını önümüzdeki beş yıl içerisinde 20'ye çıkaracağız. Maltepe'den Sakarya'ya taşıyacağımız fabrika yatırımımızın tarihini de öne çektik. 2018 yılı içerisinde Sakarya Mobilya İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSB) 40 bin metrekarelik arsamıza 60 milyon TL'lik yatırım ile yeni fabrika inşaatımıza başlıyoruz.

dumu "refaha atılan ilk adım" olarak nitelendirerek, “Yeni ve büyük Türkiye'nin temelleri 'evet'le bugünden atılmış oldu. Türkiye'nin ihtiyacı temel hak ve özgürlüklerin yanı sıra ekonomik özgürlüklerin de önünü açacak, sosyal refahı artırmayı hedefleyen bir anayasa değişikliğinin milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Dileğimiz, demokrasilerde millet iradesinin ifade edildiği kabul edilen sonucun olgunlukla kabul edilmesidir. Sandıktan 'evet' çıkmış olması ülke ekonomisinde hatırı sayılır bir iyileşme sağlayacak” değerlendirmesini yapıyor.

“TÜRKİYE'NİN ÖNÜ AÇIK”

İstanbul Dünya Ticaret Merkezi Genel Müdürü Rüştü Argıt, yapılan sistem değişikliğiyle Türkiye'nin daha rahat bir ticari hayata da kapı araladığını belirtiyor. Fuarçılık alanının ticaretin özü olduğunu vurgulayan Argıt, 2018 yılına kadar fuar takvimlerinde boş yer olmadığını söylüyor. “Artık hızlı bir şekilde önümüze bakacağız” diyen Argıt şöyle konuşuyor: “İş alemi için de ekonomi için de artık daha rahat bir süreç başladı.

Bizim 100 bin metrekarelik alanımızın 80 binini zaten CNR'a kiralamıştık. Kalan 20 bin metrekareyi de kendimiz fuar için kiraya veriyoruz. 2018 takvimine kadar boş yerimiz yok. Ayrıca şimdi fuar alanımızı 250 bin metrekareye çıkaracak yatırıma da start vereceğiz. Dünyadaki örgütlerde de Türkiye'yi temsil ediyorum. Konuştuğum yabancı yatırımcılar da yerli yatırımcılar gibi Türkiye'nin önünün açık olduğunu düşünüyor. Ekonomimiz zıplayacak, karar alma mekanizmaları hızlanacak.”

Girişimci İşadamları Vakfı (GIV) Başkanı Mehmet Koç, Türk milletinin 'Evet' diyerek, istikrarlı ve etkili bir yönetim sistemine ihtiyacı vurguladığını dile getiriyor. “Milletimiz, yüzde 50'den fazla verdiği evet oyları ile Girişimci Lideri Recep Tayyip Erdoğan'a ve devletimizin bekasına sahip çıkmış, gücünü milletten alan istikrarlı ve etkili bir yönetim sistemine olan ihtiyacımızı vurgulamıştır” diyen Koç, Evet tercihi ile Türk milletinin isteklerini şöyle anlatıyor:

“Milletimiz yaptığı evet tercihi ülkemizi bürokratların de-

ğil, içimizden yetişmiş 'girişimci ruhlu liderlerin' yönetmesini istemektedir. Kalıcı istikrar ortamı ile yatırımcıların, girişimcilerin, iş

dünyasının ve ekonominin katma değeri yüksek üretimler yapmasını istemektedir.” Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar ise, Türkiye'nin demokratik bir ortamda referandum sürecini işlettiğini bildirerek, “Artık millet iradesi tecelli etmiştir. Bundan sonra tartışmalar bir tarafa bırakılmalı, ekonomiye, işe, aşağı odaklanılmalıdır” diyor. Bayraktar, tarımda, sanayide, hizmetler sektöründe inanılmaz bir potansiyeli içinde barındıran Türkiye'nin, kısa zamanda en ileri ülkeleri bile her alanda yakalayabileceğinin unutulmaması gerektiğini vurguluyor.

“GÜÇLÜ TÜRKİYE'Yİ DESTEKLİYORUZ”

Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu (TUSAF) Başkanı Eren Günhan Ulusoy, “İş dünyası uzun zamandır referandum sonuçlarına kilitlenmiş durumdaydı. Kredilendirmeler, yatırım kararları referandum sonuçlarına göre belirlenecekti. Türkiye ekonomisi 15 Temmuz darbe girişiminde büyük bir sınav verdi. Güçlü ekonomi ve sektör paydaşlarının önlemleri sayesinde ekonomi yara almadı” diyerek değerlendirmelerine başlıyor. Türkiye'nin 2023 hedeflerine yeni süreçte odaklanacağını düşünen Ulusoy, sektörü adına bu hedeflere nasıl destek vereceklerini ise şöyle anlatıyor: “Un sanayicileri olarak dört yıl önce devraldığımız dünya birinciliğini, ülke olarak birçok alanda büyük hedefler koyduğumuz 2023 yılına taşımak ve un üretimi ve ticareti alanında artık bir marka haline gelen ülkemize ekonomik anlamda sağladığımız katkıyı daha da arttırmayı amaçlıyoruz. Bu bağlamda TUSAF olarak, un sanayi sektörünün 2023 yolunda yürüyen Türkiye'nin daima destekçisi olduğunu bir kez daha vurgulamak isterim.”

Mehmet Koç

Rüştü Argıt

Şemsi Bayraktar

Eren Günhan Ulusoy

İŞ ADAMLARINDAN EKONOMİ ÇAĞRISI

2019'a kadar seçim olmamasının Türkiye için fırsat olduğunu belirten iş adamları, ekonomik reformlara odaklanılması gerektiğini bildirdi

■ İŞ dünyasının önde gelen STK'larının temsilcileri, referandum sonrası ekonomide izlenilmesi gereken yola ilişkin açıklamalarda bulundu. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu Başkanı Ömer Cihad Vardan, Türkiye'nin iç ve dış etkenler nedeniyle son yıllarda ortaya çıkan çeşitli badireleri atlarmaya çalışırken, referandumla birlikte önemli bir dönemi daha geride bıraktığını belirterek, referandumun ardından ekonomilerin hoşlanmadığı belirsizliklerin de ortadan kalktığını söyledi. Vardan artık önceliğin ekonomiye verilmesini istedi. ►7'DE

İş dünyası: Artık öncelik EKONOMİ OLMALI

Referandum sonrası belirsizliğin kalktığını ve 2019'a kadar seçim olmamasının Türkiye adına fırsat olduğunu belirten iş dünyası temsilcileri, ekonomik reformlara odaklanılması gerektiğini bildirdi

İSTANBUL - AA

İş dünyasının önde gelen STK'larının temsilcileri, referandum sonrası ekonomide izlenilmesi gereken yola ilişkin açıklamalarda bulundu.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Ömer Cihad Vardan, Türkiye'nin iç ve dış etkenler nedeniyle son yıllarda ortaya çıkan çeşitli badireleri atlatmaya çalışırken, referandumla birlikte önemli bir dönemi daha geride bıraktığını belirterek, referandumun ardından ekonomilerin hoşlanmadığı belirsizliklerin de ortadan kalktığını söyledi.

Türkiye'nin Irak ve Suriye gibi komşu ülkelerde yaşanan sıkıntılara 15 Temmuz hain darbe girişiminin de eklenmesiyle ekonominin önemli bir tehditle karşı karşıya kaldığını anımsatan Vardan, hükümetin aldığı çeşitli tedbirler ve verdiği muhtelif desteklerle ekonominin fazla hasara uğramadan kısa sürede ayağa kalktığını aktardı.

Vardan, "Ancak, bundan sonra hızla yükselmeyi ve bunu dengeli bir şekilde sürdürmeyi de başarmamız gerekiyor. Böyle başarılı bir performans içinse istikrarın, öngörülebilirliğin kritik önemi var." dedi.

Referandum sonrası yapılan açıklamalardan erken seçimin olmadığını anlaşıldığını, bunun 2 senelik fırsat alanı oluşturduğunu dile getiren Vardan, ilk etapta sürdürülebilir güçlü büyüme hedefi doğrultusunda bu fırsatın iyi değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı.

Vardan, bunun için de iş dünyası olarak hükümetin çalışmalarında ilk önceliği ekonomiyi vermesini arzu ettiklerini bildirdi.

Bunu yaparken yeni sisteme geçilmesi planlanan 2019 yılına kadar tüm sistem içinde yer alan her bir aktörde "zihniyet değişikliği" olması gerektiğini belirten Vardan, şöyle devam etti:

"Çünkü artık yeni bir yönetim sisteminin konuşuyoruz. Dolayısıyla sokak-

taki vatandaşın sorumluluk ve yetki sahibi en üst bürokrata kadar her bireyin kendini bu yeni sisteme zihinsel olarak hazırlaması gerekiyor.

O nedenle önümüzdeki iki yıl, bu geçiş dönemi için çok iyi değerlendirilmesi gereken önemli bir dönem olarak gözüktüyor. Bu sürecin iyi kullanılması halinde ise önümüzdeki dönemde hem ülkemizde yatırımların devamı açısından önemli bir güven ortamının tesis edileceği, hem de ekonomideki kırılganlıkların giderileceği kanaatini taşıyoruz."

İstanbul Ticaret Odası Başkanı (İTO) Başkanı İbrahim Çağlar, sanayi 4.0 da denilen dördüncü sanayi devriminin makineler arası iletişim (M2M), akıllı fabrikalar, bulut bilişim, nesnelerin interneti (IoT) imalat sanayi ve ticarete trilyonlarca dolar etki yapacağını söyledi.

İş dünyasının bu devrimin hızına ayak uydurmasını hatta koşarak önüne geçmesini istediklerini vurgulayan Çağlar, sanayi 4.0'ın bugün çok uluslu ve büyük üreticilerin gündemi gibi gözükse bile yakın gelecekte ekonominin bütününe sirayet edeceğini bildirdi.

Bu nedenle büyüklü küçüklü tüm fir-

maları şimdiden bu sürecin bir parçası haline getirmeleri gerektiğini dile getiren Çağlar, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Ülkemizin yeni büyüme hikayesinde başrolü dördüncü sanayi devrimine verirken, Türkiye rekabette vités yükseltir. Özellikle küçük ve orta büyüklükteki işletmelerimize dördüncü sanayi devriminin kalbinde pozisyon alduralım ki cari açığı gündemimizden çıkarıp atalım.

Türkiye artık siyasi seçim gündemini bir kenara bırakıp, ekonomiye ilişkin seçimlerine yoğunlaşmalı. Ekonomide bizi bekleyen seçimin adı Sanayi 4.0. Türkiye'yi küresel bir ekonomik güç haline getirecek dönüşüm için yapısal reformlar bu devrim etrafında şekillenmelidir. Türk girişimcisinin bunu başaracak gücü vardır.

REFORMLARA ODAKLANMAK BİRİNCİ ÖNCELİĞİMİZ OLMALI

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, referandumun demokratik toplumlara örnek olacak bir yüksek katılımlı ve huzur ortamında gerçekleştiğini belirterek, anayasa değişikliğinin millet tarafından kabul gördüğünü söyledi.

Referandumun ardından belirsizliğin bittiği bir dönem başladığını kaydeden Bahçivan, bu dönemin Türkiye'yi yarınlara taşıyacak yapısal reformların gerçekleştirilmesi için en iyi şekilde değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı.

Bahçivan, üretim hayatında ve beşeri sermayede çok daha nitelikli bir ekosistemi oluşturmanın başta siyasi otorite olmak üzere herkesin görev ve sorumluluğu olduğunu bildirdi.

Birlik ve beraberlik eşliğinde, ülkenin böyle bir "nitelikli dönüşüm" hedefine ulaşmasında kilometre taşları olacak reformlara odaklanmanın birinci öncelikleri olması gerektiğini ifade eden Bahçivan, gelecek dönemde odaklanılması gereken reformları şu şekilde sıraladı:

"Nitelikli üretime dayanan bir ekonomik büyüme dinamiğini güçlendirmemiz bir zorunluluktur. Daha yüksek katma değer içeren, daha yenilikçi ve daha rekabetçi bir ürün yelpazesine sahip olmalıyız. İhracat kompozisyonumuz, yüksek teknolojinin payının daha yüksek olduğu bir yapıya kavuşturmalıyız. Üretimde böyle bir nitelikli dönüşümü başarmak için üzerinde özellikle durmamız gereken noktalar; bilim, teknoloji ve eğitimidir.

'Artık öncelik ekonomi olmalı'

Referandum sonrası belirsizliğin kalktığını ve 2019'a kadar seçim olmamasının Türkiye adına fırsat olduğunu belirten iş dünyası temsilcileri, ekonomik reformlara odaklanılması gerektiğini bildirdi. **8'de**

'Artık öncelik ekonomisi olmalı'

Referandum sonrası belirsizliğin kalktığını ve 2019'a kadar seçim olmamasının Türkiye adına fırsat olduğunu belirten iş dünyası temsilcileri, ekonomik reformlara odaklanılması gerektiğini bildirdi

İş dünyasının önde gelen STK'larının temsilcileri, referandum sonrası ekonomide izlenilmesi gereken yola ilişkin açıklamalarda bulundu.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Ömer Cihad Vardan, Türkiye'nin iç ve dış etkenler nedeniyle son yıllarda ortaya çıkan çeşitli badireleri atlattırma çalışırken, referandumla birlikte önemli bir dönemi daha geride bıraktığını belirterek, referandumun ardından ekonomilerin hoşlanmadığı belirsizliklerin de ortadan kalktığını söyledi.

Türkiye'nin Irak ve Suriye gibi komşu ülkelerde yaşanan sıkıntılara 15 Temmuz hain darbe girişiminin de eklenmesiyle ekonominin önemli bir tehditle karşı karşıya kaldığını anımsatan Vardan, hükümetin aldığı çeşitli tedbirler ve verdiği muhtelif desteklerle ekonominin fazla hasara uğramadan kısa sürede ayağa kalktığını aktardı.

Vardan, "Ancak, bundan sonra hızla yükselmeyi ve bunu dengeli bir şekilde sürdürmeyi de başarmamız gerekiyor. Böyle başarılı bir performans içinse istikrarın, öngörülebilirliğin kritik önemi var." dedi.

"ÖNCELİĞİN EKONOMİYE VERİLMESİNİ İSTİYORUZ"

Referandum sonrası yapılan açıklamalardan erken seçimin olmadığını anlaşıldığını, bunun 2 senelik fırsat alanı oluşturduğunu dile getiren Vardan, ilk etapta sürdürülebilir güçlü büyüme hedefi doğrultusunda bu fırsatın iyi değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı.

Vardan, bunun için de iş dünyası olarak hükümetin çalışmalarında ilk önceliği ekonomiye vermesini arzu ettiklerini bildirdi.

Bunu yaparken yeni sisteme geçilmesi planlanan 2019 yılına kadar tüm sistem içinde yer alan her bir aktörde "zihniyet değişikliği" olması gerektiğini belirten Vardan, şöyle devam etti:

"Çünkü artık yeni bir yönetim sistemini konuşuyoruz. Dolayısıyla sokaktaki vatandaşın sorumluluk ve yetki sahibi en üst bürokrata kadar her bireyin kendini bu yeni sisteme zihinsel olarak hazırlaması gerekiyor. O nedenle önümüzdeki iki yıl, bu geçiş dönemi

için çok iyi değerlendirilmesi gereken önemli bir dönem olarak gözüküyor. Bu sürecin iyi kullanılması halinde ise önümüzdeki dönemde hem ülkemizde yatırımların devamı açısından önemli bir güven ortamının tesis edileceği, hem de ekonomideki kırılmalıkların giderileceği kanaatini taşıyoruz."

"ARTIK EKONOMİYE İLİŞKİN SEÇİMLERE YOĞUNLAŞILMALI"

İstanbul Ticaret Odası Başkanı (İTO) Başkanı İbrahim Çağlar, sanayi 4.0 da denilen dördüncü sanayi devriminin makineler arası iletişim (M2M), akıllı fabrikalar, bulut bilişim, nesnelerin interneti (IoT) imalat sanayi ve ticarete trilyonlarca dolar etki yapacağını söyledi.

İş dünyasının bu devrimin hızına ayak uydurmasını hatta koşarak önüne geçmesini istediklerini vurgulayan Çağlar, sanayi 4.0'ın bugün çok uluslu ve büyük üreticilerin gündemi gibi gözükse bile yakın gelecekte ekonominin bütününe sirayet edeceğini bildirdi.

Bu nedenle büyüklü küçüklü tüm firmaları şimdiden bu sürecin bir parçası haline getirmeleri gerektiğini dile getiren Çağlar, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Ülkemizin yeni büyüme hikayesinde başrolü dördüncü sanayi devrimine verirsek, Türkiye rekabette vites yükseltir. Özellikle küçük ve orta büyüklükteki işletmelerimize

dördüncü sanayi devriminin kalbinde pozisyon aldırılmı ki cari açığı gündemimizden çıkarıp atalım.

Türkiye artık siyasi seçim gündemini bir kenara bırakıp, ekonomiye ilişkin seçimlerine yoğunlaşmalı. Ekonomide bizi bekleyen seçimin adı Sanayi 4.0. Türkiye'yi küresel bir ekonomik güç haline getirecek dönüşüm için yapısal reformlar bu devrim etrafında şekillenmelidir. Türk girişimcisinin bunu başaracak gücü vardır.

"REFORMLARA ODAKLANMAK BİRİNCİ ÖNCELİĞİMİZ OLMALI"

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, referandumun demokratik toplumlara örnek olacak bir yüksek katılımı ve huzur ortamında gerçekleştiğini belirterek, anayasa değişikliğinin millet tarafından kabul gördüğünü söyledi.

Referandumun ardından belirsizliğin bittiği bir dönem başladığını kaydeden Bahçivan, bu dönemin Türkiye'yi yarımlara taşıyacak yapısal reformların gerçekleştirilmesi için en iyi şekilde değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı.

Bahçivan, üretim hayatında ve beşeri sermayede çok daha nitelikli bir ekosistemi oluşturmanın başta siyasi otorite olmak üzere herkesin görev ve sorumluluğu olduğunu bildirdi.

Birlik ve beraberlik eşliğinde, ülkenin böyle bir "nitelikli dönüşüm" hedefine ulaşmasında kilometre taşları olacak reformlara odaklanmanın birinci öncelikleri olması gerektiğini ifade eden Bahçivan, gelecek dönemde odaklanılması gereken reformları şu şekilde sıraladı:

"Nitelikli üretime dayanan bir ekonomik büyüme dinamiğini güçlendirmemiz bir zorunluluktur. Daha yüksek katma değer içeren, daha yenilikçi ve daha rekabetçi bir ürün yelpazesine sahip olmalıyız. İhracat kompozisyonumuzu, yüksek teknolojinin payını daha yüksek olduğu bir yapıya kavuşturmalıyız. Üretimde böyle bir nitelikli dönüşümü başarmak için üzerinde özellikle durmamız gereken noktalar; bilim, teknoloji ve eğitimidir. (AA)

İş dünyası 'Artık öncelik ekonomi olmalı' diyor

İş dünyasının önde gelen STK'larının temsilcileri, referandum sonrası ekonomide izlenilmesi gereken yola ilişkin açıklamalarda bulundu.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Ömer Cihad Vardan, Türkiye'nin iç ve dış etkenler nedeniyle son yıllarda ortaya çıkan çeşitli badireleri atlattırma çalışırken, referandumla birlikte önemli bir dönemi daha geride bıraktığını belirterek, referandumun ardından ekonomilerin hoşlanmadığı belirsizliklerin de ortadan kalktığını söyledi.

Türkiye'nin Irak ve Suriye gibi komşu ülkelerde yaşanan sıkıntılara 15 Temmuz hain darbe girişiminin de eklenmesiyle ekonominin önemli bir tehditle karşı karşıya kaldığını anımsatan Vardan, hükümetin aldığı çeşitli tedbirler ve verdiği muhtelif desteklerle ekonominin fazla hasara uğramadan kısa sürede ayağa kalktığını aktardı.

Vardan, "Ancak, bundan sonra hızla yükselmeyi ve bunu dengeli bir şekilde sürdürmeyi de başarmamız gerekiyor. Böyle başarılı bir performans içinse istikrarın, öngörülebilirliğin kritik önemi var." dedi.

"ÖNCELİĞİN EKONOMİYE VERİLMESİNİ İSTİYORUZ"

Referandum sonrası yapılan açıklamalardan erken seçimin olmadığını anladığımız, bunun 2 senelik fırsat alanı oluşturduğunu dile getiren Vardan, ilk etapta sürdürülebilir güçlü büyüme hedefi doğrultusunda bu fırsatın iyi değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı.

Referandum sonrası belirsizliğin kalktığını ve 2019'a kadar seçim olmamasının Türkiye adına fırsat olduğunu belirten iş dünyası temsilcileri, ekonomik reformlara odaklanılması gerektiğini bildirdi.

Vardan, bunun için de iş dünyası olarak hükümetin çalışmalarında ilk önceliği ekonomiye vermesini arzu ettiklerini bildirdi.

Bunu yaparken yeni sisteme geçilmesi planlanan 2019 yılına kadar tüm sistem içinde yer alan her bir aktörde "zihniyet değişikliği" olması gerektiğini belirten Vardan, şöyle devam etti:

"Çünkü artık yeni bir yönetim sistemini konuşuyoruz. Dolayısıyla sokaktaki vatandaşın sorumluluk ve yetki sahibi en üst bürokrata kadar her bireyin kendini bu yeni sisteme zihinsel olarak hazırlaması gerekiyor. O nedenle önümüzdeki iki yıl, bu geçiş dönemi için çok iyi değerlendirilmesi gereken önemli bir dönem olarak gözüktüyor. Bu sürecin iyi kullanılması halinde ise önümüzdeki dönemde hem ülkemizde yatırımların devamı açısından önemli bir güven ortamının tesis edileceği, hem de ekonomideki kınlanlıkların giderileceği kanaatini taşıyoruz."

"ARTIK EKONOMİYE İLİŞKİN SEÇİMLERE YOĞUNLAŞILMALI"

İstanbul Ticaret Odası Başkanı (İTO) Başkan İbrahim Çağlar, sanayi 4.0 da denilen dördüncü sanayi devriminin makineler arası iletişim (M2M), akıllı fabrikalar, bulut bilişim, nesne-

lerin interneti (IoT) imalat sanayi ve ticarette trilyonlarca dolar etki yapacağını söyledi.

İş dünyasının bu devrimin hızına ayak uydurmasını hatta koşarak önüne geçmesini istediklerini vurgulayan Çağlar, sanayi 4.0'ın bugün çok uluslu ve büyük üreticilerin gündemi gibi gözükse bile yakın gelecekte ekonominin bütününe sirayet edeceğini bildirdi.

Bu nedenle büyüklü küçükü tüm firmaların şimdiden bu sürecin bir parçası haline getirmeleri gerektiğini dile getiren Çağlar, şu değerlendirmelerde bulundu: Ülkemizin yeni büyüme hikayesinde başrolü dördüncü sanayi devrimine verirken, Türkiye rekabette vites yükseltir. Özellikle küçük ve orta büyüklükteki işletmelerimize dördüncü sanayi devriminin kalbinde pozisyon aldırılmı ki cari açığı gündemimizden çıkarıp atalım. Türkiye artık siyasi seçim gündemini bir kenara bırakıp, ekonomiye ilişkin seçimlerine yoğunlaşmalı. Ekonomide bizi bekleyen seçimin adı Sanayi 4.0. Türkiye'yi küresel bir ekonomik güç haline getirecek dönüşüm için yapısal reformlar bu devrim etrafında şekillenmelidir. Türk girişimcisinin bunu başaracak gücü vardır.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim

Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, referandumun demokratik toplumlara örnek olacak bir yüksek katılım ve huzur ortamında gerçekleştiğini belirterek, anayasa değişikliğinin millet tarafından kabul gördüğünü söyledi. Referandumun ardından belirsizliğin bittiği bir dönem başladığını kaydeden Bahçivan, bu dönemin Türkiye'yi yarınlara taşıyacak yapısal reformların gerçekleştirilmesi için en iyi şekilde değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı.

Bahçivan, üretim hayatında ve beşeri sermayede çok daha nitelikli bir ekosistemi oluşturmanın başta siyasi otorite olmak üzere herkesin görev ve sorumluluğu olduğunu bildirdi.

Birlik ve beraberlik eşliğinde, ülkenin böyle bir "nitelikli dönüşüm" hedefine ulaşmasında kilometre taşları olacak reformlara odaklanmanın birinci öncelikleri olması gerektiğini ifade eden Bahçivan, gelecek dönemde odaklanılması gereken reformları şu şekilde sıraladı:

"Nitelikli üretime dayanan bir ekonomik büyüme dinamiğini güçlendirmemiz bir zorunluluktur. Daha yüksek katma değer içeren, daha yenilikçi ve daha rekabetçi bir ürün yelpazesine sahip olmalıyız. İhracat kompozisyonumuzu, yüksek teknolojinin payının daha yüksek olduğu bir yapıya kavuşturmalıyız. Üretimde böyle bir nitelikli dönüşümü başarmak için üzerinde özellikle durmamız gereken noktalar; bilim, teknoloji ve eğitimidir.